

hoj., odbranly slov

VLAJKY

H
K
V
S

ČESKOSLOVENSKÝ JUNÁK

HLAVNÍ KAPITÁNÁT VODNÍCH SKAUTŮ

---

informační oběžník vodních skautů

• • • • •

KAPITÁNSKÁ POŠTA

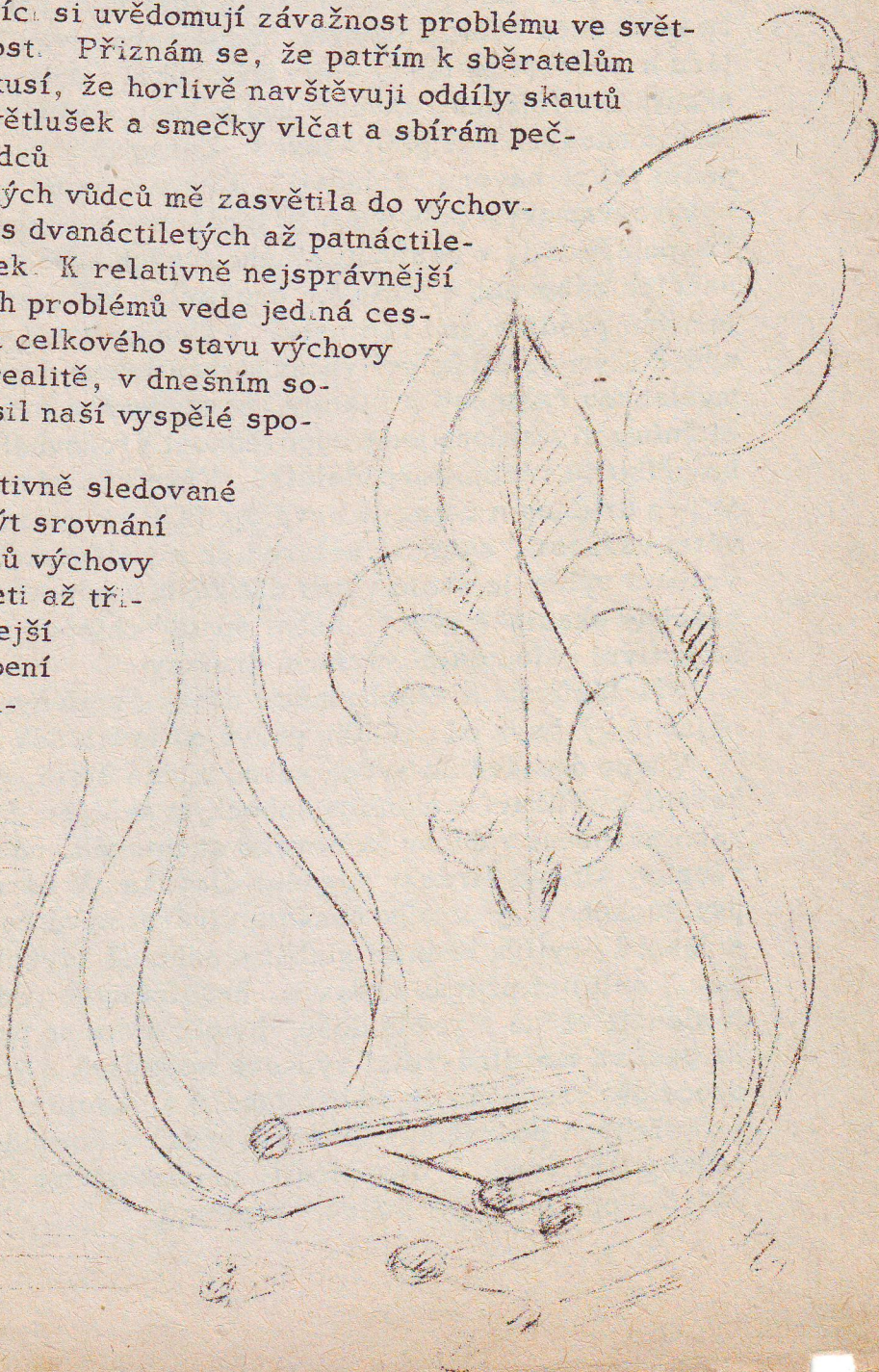
MÁ ZPOVĚĎ

V poslední době se setkávám stále častěji s tématem významu světlušek a vlčat pro budoucnost československého JUNÁKA. Na všech stupních a úrovních junácké organizace se živě diskutuje a vedou se učené spory. Zasloučeně se hovoří na toto základní životní téma dalšího zachování tradiční skautské idee v našem junáckém hnutí.

Všichni činovníci si uvědomují závažnost problému ve světle dnešní skutečnosti. Přiznám se, že patřím k sběratelům závěrů těchto diskusí, že horlivě navštěvuji oddíly skautů a skautek, roje světlušek a smečky vlčat a sbírám pečlivě zkušenosti vůdců.

Většina zkušených vůdců mě zasvětila do výchovných problémů dnes dvanáctiletých až patnáctiletých chlapců a dívek. K relativně nejsprávnější analýze výchovných problémů vede jediná cesta pečlivého studia celkového stavu výchovy mládeže v dnešní realitě, v dnešním sociálním rozložení sil naší vyspělé společnosti.

Základem objektivně sledované skutečnosti musí být srovnání specifických rozdílů výchovy mládeže před dvaceti až třicetadvaceti lety, tehdejší společnosti a působení tehdejších společenských organizací s dnešním stavem výchovného působení všech výchovných sil socialistické společnosti.

Celá společnost prošla složitým vývojem a tento rozvoj pochopitelně zanechal vliv rovněž v duševní a tělesné vyspělosti dnešního mladého člověka. Změnu duševní vyspělosti jistě podtrhl celosvětový rozvoj výrobních sil, bouřlivý vývoj techniky a civilizace. Rozhodně negativním jevem je značně snížená tělesná zdatnost dnešního mládí.

Největším problémem oživeného a vzkříšeného JUNÁKA je, jak mi jistě všichni dáte za pravdu, otázka dobrých a ideově vyspělých rádců a kormidelníků, podrádců a člunařů v oddílech junáků a skautek. Jistě zde největší úlohu sehrálo násilné rozpuštění našeho skautského hnutí. Chybí nám v důsledku této skutečnosti vlastní výchova dorostu, zejména rádců a kormidelníků.

Celá řada starých skautských činovníků odpovědně prohlašuje, že najít dnes šestnáctiletého hochu nebo dívku bez kazů na charakteru a morálce je těžký - přetěžký úkol. Dobrovolně se podřít skautské myšlence, skautskému zákonu a slibu je pro většinu těchto mladých lidí příliš těžké. Znamenalo by to zřeknutí se podle jejich názoru "volnosti". Často se totiž volnost vysvětlují bezprogramovým pobytem v přírodě, ve smíšené chlapecké a dívčí společnosti, v požívání alkoholických nápojů a kouření. V tanečních zábavách a laciných prožitcích hrubosti, vedených falešnými představami hrdinství. Všichni, kteří jsme prošli krásným čistým dětstvím ovlivněným skautinkem a skvělou skautskou myšlenkou čestnosti a čistoty, opravdového bratrství a pomoci bližnímu si uvědomujeme odpovědnost výchovného působení a dobrého příkladu rádců-kormidelníků. Víme, že rádce-kormidelník je pro družinu a zejména nováčky BOHEM na zemi. Těší se často větší vážnosti, autoritě než rodiče a pedagogičtí vychovatelé. Volba a výběr je proto velmi obtížným a odpovědným úkolem pro všechny skautské vůdce, neboť špatný chlapec nebo dívka znatelně ovlivní celou další výchovu družiny.

Přikláním se k všeobecnému názoru většiny, že dnes nejhlavnější je výchova od začátku právě od světlušek a vlčat.

Vůdce dostává do svých rukou mladé čisté, ctilivé duše, nezkažené civilizací a okolním sobeckým světem. Má možnost výchovného působení v duchu světového skautského názoru a rozvíjet tak všechny kladné stránky mladého člověka. V harmonickém souladu psychického a fyzického rozvoje utvářet nové čestné lidi bez lsti a úskoků, rytíře bránící slabší a ochotné kdykoliv a kdekoliv pomoci, milující pravdu nadevše, bránící svou rodnou vlast a ochotné jí sloužit věrně v každé době. Mnohokrát se potvrdila pravda, že pečlivá morálně-volní výchova světlušek a vlčat přinesla své ovoce při přechodu do oddílů junáků a skautek, v záruce dobrých a zkušených podrádců - člunařů, rádců - kormidelníků, oddílových rádců - lodivodů. V dospělosti, plnoletosti ve funkcích zástupců vůdců - přístavných, vůdců - kapitánů.

So hlasím s nápor em mnoha starších tak často říkáme dřív ve nápor ených že chlapcům a dívkám prošlým skautskou výcho vou iž v raném dětství v poích světlušek a ve smečkách vlčat není nikdy na těžko se překnout pomyslných světských radovánek a žít podle smáckého slibu protože poznali dobro romantiku bylo smond on přírody on avdové přátelství a kamarádství Ty o čtvřlé vlas nos s nakt sž přenesou do dalšího všedního žvora do svých amčotnání a pod n On avdový skaut a skautka se vždy pozná bez ohledu na věk a stáří podle vystupování a čest ného života

Proto jsem se rozhodl založit smečku vodáckých vlčat a poku sím se tím být on avdovým vůdcem a dobr ým příkladem

Josef Heřmánek Medvěď

Josef Štok

METODIKA VODÁCKÉHO VÝCVIKU /II. díl/

pok učování

heme l se sru ečně vřpovať índě v kleku jest třeba s ne dřívě opa ř řádě klekačky protože rúná pov son a en od a ř ídy v kleku Břhem doby se vyv naly všeobecně žíváné klekačky o rozměrech 25 x 25 až 30 x 30 cm a o výšce 10 cm ohotovené z nevného nep omokavého plátna a naplněné emnou ko kovou dř í Doporu e se na edné straně opa ř t klekačky šň otování abychom mohli mok ý korek vysypat a řád oř vyasť aby nep oř plícní Je l dána možnost ohotov t kle kačky z něnového polyc y emu jest to en už tečné prakt ké ovšem mo oř n že potom výše klekačky musí být zvýšena na 20 cm Na ploše na které budeme kleče vyber eme žlábek podle rozměru kolena a holeně klečí í nohy do hloubky 10 cm a do toho žlábku aby klečení bylo měkké vložíme v sívu mechové gummy Cvčem přec vše hna řa opa ř ení bude koleno v počátcích tohoto působení dy bolet než se pořádně otlací Př delších třídách o s ř e řeba že klečí í koleno má zvýšenou teplotu ale nedo povu e se př kládat na ně studené obklady /oř opená reakce řak sníž teplotu/ protože tyto po delší době užívání narušují nep oř měkkčí pov ch kůže a tím by následovaly ten větší obtíže Způsob kolena po índě v kleku překonáte chůlí neb mí ným poklusem V rávě ř e ř e o klekačkách nutno d ůrazit péč o řech

často může být stále nutno kontrolovat a po každé řadě tyto řádky počítat. Klekem podřízdná kůže na koleně by snadno a ležmo nové klekačky mohla dostat nějaká kožní onemocnění. Ro hodnota se ležmo věnovat se skutečně řadě v kleku pro závodní účely, ale bezpodmínečně nutno aby se podívali důkladně lékařské pohledem sportovního lékaře. Dokud ohlaso nepředloží pro lékařské vysvědčení nesmí vedoucí oddělení dovolit závodní jeazek. Zdraví hochů je přednější a nelze se nikdy vyvážit sportovním úspěchy a za toto zdraví v tomto případě musí vedoucí oddělení.

Návky řady v kleku začínáme podle možnosti na přístavním můstku nebo připevněném pramci se v čtverci /v de Kapitánskou Poštou čís. 3 z 1968, stránka 3 řádky 1 až 10 ovšem bez uvedené samlavce/. Klekačky položíme asi 10 cm od okraje můstku a cvičitel předvede základní klek. Vždy klečíme na té noze na které straně pádlujeme. Stehno klečící nohy je v poloze svlé a v této poloze musí bezpodmínečně setrvat po celou dobu pádlování. Vnitřní noha je vyčunuta do předu mírně pokrčena v koleně, spočívá plnou plochou chodidla šikmo na podlážce, prsty směrem k boku lodě, kde klečící pádluje. Chodidlo přední nohy spočívá na přímce vedené kolenem klečící nohy a vedené souběžně s podélnou osou lodě a souměrně, jinak řečeno v úhlu 90°. Klečící noha má holeně složená do středu lodě, souběžně s chodidlem přední nohy. Přírodním důsledkem tohoto kleku je, že rameno na straně pádlování je vyčleněno v ad. Tělo je uvolněné s trupem, ale mírně natloněným vřed. V nové fázi pádlování tělo na se se tělo se vydrží v boji a sálého mírného předklonu, takže rameno na straně pádlování dosud složené dopředu, se úplně vydrží dopředu a obě paže natažené vřed, a sání pádlu kolmo do vody. V této fázi je nutno dbát, aby stehno klečící nohy bylo stále v poloze svlé a sání pádlu do vody se provádělo pouze pažem a nikoli podáním, i na dopředu, natažení paží dopředu bylo prováděno a současný pohyb ramena a aby všechny tyto pohyby se prováděly vládně, a kol proudě nebo havě, proto že takovými pohyby by se snížil hladký běh lodě a zaručující se i rychlost. Následující protažení se provádí úplným vytyčením trupu a složením ramena do původní polohy, přičemž dolní ruka táhne pádlu dopředu a k poloze kolena klečící nohy a horní ruka tlačí hlavu pádlu směrem dopředu. Další fáze není nutno provádět, protože se shoduje s pádlováním v sedě.

Když máme techniku pádlování v kleku již skutečně po stránce technické dobře nacvičeno, začneme výtvořit řadu na pramci na stálého dohledu cvičitele, které řady na pramci funguje jako kormidelník. Když se stíže že přetřetí řadě na pramci se evi ležmo nedostatky technického rádu, vraťte posádku znovu na přístavní můstek nebo připevněném pramci a znovu opěť věnujte cvičení techniku.

Při počátečních jízdách v kleku nepřetěžujte posádku dlouhými jízdami a nezapomenejte střídát strany pádlování jednak z důvodu oboustranného vývoje těla jednak aby chlapci si zvykli na pádlování na obou stranách. Po skutečném zvládnutí techniky jízdy v kleku test možno přikročit k jízdě v kleku na kanoi.

Při sestavování posádky pro kanoi test dbáti aby oba chlapci byli podle možnosti stejně velcí, stejně váhy, stejně silní a povahově, osobními zájmy si vyhovující. Nikdy dvojici ne sestavujte z dvou výbušných letců. Pro jízdu na pramici ponecháváme posádky tak, jak normálně sedí.

Oproti jízdě v sedě na kanoi, kdy pádlující sedí vlastně na koncích lodě, při jízdě v kleku klečí oba pádlující uprostřed lodě těsně za sebou. Při přechodu na kanoi začnou pro posádku dvě obtíže a sice rovnováha lodě a řízení lodě ve směru. Tyto dvě obtíže budou značně narušovat již získanou techniku a bude zde hodně záležet na morálních vlastnostech posádky, zda nastane lé obtíže se neodradí od další společné práce. Rovnováha kanoa se získá jen přesnější technikou pádlování a delším stežděním. Řízení kanoa bude starostí obou členů posádky, neboť při jízdě v kleku jsou oba rovnocennými kormidelníky odpovídajícími za kurs lodě. Proto při tréninkových jízdách test třeba nejen cvičit techniku, souhru a vytrvalost, ale i držení určeného směru a jeho změnu vpravo nebo vlevo.

Některé základní chyby při jízdě v kleku:

- 1/ Hornání těla na klečící noze dopředu a dozadu způsobuje houpaní lodě podél příčné osy
- 2/ Prudký předklon trupu způsobuje ponořování přídě do vody
- 3/ Záklon trupu resp. sedání na patu klečící nohy způsobuje ponořování záďě
- 4/ Nestejně časové zasazení pádla do vody ruší rovnováhu kanoa podle podélné osy a ruší výmysl protažení
- 5/ Nestejně silné pádlování způsobuje, že loď se stáčí na stranu, kde se pádluje slaběji a test nutno směr držet kormidlováním, což udržuje běh kanoa

Jiří Zach

ZPRACOVÁNÍ DŘEVA VE VODÁCKÉM ODDÍLE

Ve stupních funácké zdatnosti je předepsána: "Výroba pádla a kotviče v další etapě výroba člunu". Tento požadavek sleduje seznámení vodních skautů a skautek s materiálem a nástroji. Hrou a soutěží vzbudit zájem o výrobu všech nutných potřeb pro provoz vodáckého oddílu.

S nožem a s dřevem má každý pořádný kluk nebo děvče svoje zkušenosti. Brzy však zjistí, že není zrovna snadné dát dřevu potřebný tvar i v případě pomoci vhodného nářadí. Učme naše svěřence postupně vládnout pilou, sekerou, pořízem, dlátem, hoblíkem a ostatními nástroji.

Až potedou vaši chlapani a dívky na lodi s pádly a kotvičí vlastní výroby vychutnáte jistě společně s jejich velkou radostí a hrdostí výrobků stvořených prací vlastních rukou. Nenechte odrazit své kufly neposlušností materiálu a začáteční nešikovností. Veďte je k úspěšnosti podle starého českého přísloví "a chceš do toho a půl je hotovo".

Vyberte si tím vhodné dřevo. Pro každou práci se hodí nejlépe dobré dřevo / rovnoleté, suché, bez suků, smrk, borovice, modřín, jedle / Průsvětelné, prosycené a vonící dřevo modřínů a borovic je krásným materiálem, avšak pro opracování velice těžké a náročné. Ostatně, v hledání systému práce, pečlivém výběru materiálu a přípravě vlastní práce je kus kouzla, dobrodružství a skautské zvědavosti. Sbírejte společně vlastní i cizí zkušenosti. Žádný učený s nebe nespadl. Vlastní práci se zdokonalíte.

Výsledek vaší práce bude jistě odpovídat vaší snaze a námaze, i když finančním nákladům.

Poradte při volbě vzoru a zhotovení nákresu. Zpočátku nechte otrocky kopírovat vyzkoušené předměty, později přejděte na vlastní nápady, které práci vašich chlanců a dívek zpestří. Konečnou fází je jednoduchost spojená s účelovostí a ladnou krásou.

Návod pro vaše svěřence

Hotové pádlo si dobře prohlédněte. Vyberte si vhodné prkno. O rozměrech jsme již psali dříve. Ostatně pracujte podle vzoru svého oblíbeného pádla. Nepracujte rychle. Pracujte s rozvahou dle plánu. Začněte s malým, snadno solvitelným úkolem. Jen zkouše nosit, zjistíte, jak která práce dlouho trvá a jaký postup je správný. Na práci, pro níž se rozhodnete, myslíte a uvažujete. Naučte se přemýšlet o účelovosti předmětu, který si hodláte vyrábět, co se

vyžaduje od materiálu a pak ještě zvolíte správné zpracování. Například pádlo, koteč musí být vždy vyvážený a nesmí se ohýbat. Pro lodě a plavbu je správná tvarová tíž dána materiálem a dostávají výtobními prostředky. Šrouby osazované z prostředí ka-dovolí vám snadno ohnout coulové příkmo. Pozor však na sílu šroubů na předvrtání dřev apod. Stavebníci pečlivě předem přitomavenou sestavíte v několika hodinách. Kanoí a kajak stavíme na formě kopyt. Ta je však vždy rozkládací tak aby se dala vyjmout z hotové lodě /nejméně tedy 3 díly/

Přeďte se, dejte si poradit věřte zkušeným Fuky /mezery/ v bedně lodí být musí poněvadž dřevo bobtná a pracuje proto vaděti je temněme. Nejsou však na lodích temně pracovaných z impregnovaného materiálu.

Uvědomte si že jsme závislí na celé řadě předmětů které musíme kupovat, zvlášť nebo dát zhotovit na zakázku dle nákresu. Na vodě je vždy vhodnější mosazné kování než železné. Zkušenosti najdete v Kapitánské Poště v různých příručkách. Brzy se naučíte porovnávat ceny těchto příruček. Doporučuji vám proto nejprve se s příručkou důkladně seznámit a podle obsahu pak její zakoupení.

Vše poznáte nejlépe sami až něco vyrobíte. Trpělivost a péle dobré nástroje a vhodný materiál jsou nejpřímější cestou ke splnění podmínek lunáckých stupňů zdatnosti. Bude to brzy dříve než se naděje.

Ing. Háček + J. Černý

VLAJKY A JEJICH POUŽÍVÁNÍ

/Volně zpracováno dle Dr. Platnera a Jar. Nováka a M. Vosátky za odborné spolupráce členů Yachtclubu br. Rössler a a Dvořáka/

Blíží se opět letní tábory a byli jsme proto požádáni o opětné uvedení článku o vláčkách a stožárech který byl uveden v KP předtím. Tento článek byl přepracován a doplněn br. Černým z Kolína.

Vlajka je symbolem státu, klubu, skautské nebo jiné organizace. Tento symbol je něco posvátného a úcta kterou s vlajka zasluhuje se nás bohužel v poslední době velmi zanedbává. Člověk s to uvědomí až když v díle jak se zachází s vlajkou v označ.

A/ Státní vlajka:

Státní vlajky se objevily na stožárech poprvé ve 14. století. Jsou symbolem samostatnosti státu. Naše čs. vlajka vznikla proto až s obnovenou samostatností v roce 1918. Před tímto rokem se používalo pouze červenobílého praporu a o pravém významu státní vlajky nebylo ani zdání. Jedinou příležitostí, kdy se česká vlajka vyvěšovala vedle vlajek jiných svobodných národů, byly olympijské hry. Bylo to zásluhou předsedy českého olympijského výboru Dr. Gutha-Jarkovského. Na olympijských hrách byli totiž Češi přijímáni vedle Rakouska jako samostatný člen, a proto vlála i jejich vlajka. Tehdy to byl český lev s královskou korunou na hlavě. Na tuto vlajku přísahali 29.10.1918 naši skauti věrnost nově zřízenému čs. státu, pod ní pochodovali, aby se dali do služeb tehdejšího nár. výboru. Čs. vlajka jako symbol našeho státu má vlát všude, kde je Čechoslovák doma. Vlaje proto i v cizině na našich vyslanectvích. Vlajka má být svědkem našich slavnostních chvil. Zdůrazňuje, že můžeme žít, pracovat a jednat jako svobodný, rovnocenný stát v řadě ostatních států světa.

B/ Junácké vlajky:

Je zvykem i ve skautské organizaci, že každá junácká jednotka /družina, oddíl, středisko i vyšší celky/ má svou vlajku, která je symbolem dotyčného útvaru. Kdykoliv vystupuje jednotka jako celek, nese vlajku v čele. Vlajce prokazujeme vždy čest, neboť v ní vidíme zosobněny všechny krásné vlastnosti celého skautského hnutí. Náčelnictvo Československého Junáka vydalo přesné pokyny pro rozměry a úpravu vlajek:

- a/ Družinová vlajka má podobu gotického trojúhelníka o rozměrech 28 x 44 cm, v jehož ploše je zakreslen družinový symbol v přírodních barvách, hledící k tyči.
- b/ Oddílová vlajka má tvar obdélníka o rozměrech 60 x 90 cm. Líc vlajky nese číslo oddílu, za nímž následuje slovo "oddíl", uprostřed vlajky je městský nebo obecní znak sídla oddílu, dole potom název místa. Okraj vlajky je lemován širokým plaménkovitým lemem. Doporučuje se užívat národních barev /bílá, modrá, červená/. Příklad: Je-li podklad vlajky bílý, použijeme k ozdobě barvu červenou a modrou a plaménky jsou samozřejmě z barvy červené a modré. Rub vlajky je vždy zelený se žlutým okrajem, nahoře žlutý název Junák, pod ním velká žlutá lilie a dole žlutě vyšité heslo Buď připraven.
- c/ Středisková vlajka je rovněž obdélníková, rozměry a úpravou podobná vlajce oddílové, pouze místo slov oddíl je tam středisko.

Třebaže velikost, tvar i úprava vlajek jsou přesně předepsány, setkáme se určitě i s rozměry jinými, neboť je dovoleno používat i takové vlajky, které byly zachráněny při rozpuštění Junáka za druhé světové války, a proto mají dokumentární a často i uměleckou cenu. Mnohé byly totiž darovány našim oddílům šlechetnými příznivci již před 30 lety.

Junácký řád žádá, aby Junák znal svou vlajku družinovou, oddílovou i střediskovou. Je proto nutné, aby si ji všichni řádně prohlédli a zapamatovali, zjistili, kdy a kým byla zhotovena a kdo ji junáckému útvaru věnoval.

C/ Vlajky vodních skautů:

- a/ Vlajky na stožáry a vlajky, jichž se používá v pochodových útvarech, mají rozměr 60 x 90 cm.
- b/ Lodní vlajky pro malá plavidla jsou v rozměrech 26 x 39 cm, pro velká plavidla se používá rozměrů vlajek jako na stožáry.
- c/ Vlajka vodních skautů je jasně modré barvy se žlutým odznakem vodních skautů uprostřed. Těchto vlajek používají vyšší orgány vodních skautů jako oblasti, povodí a přístavy, kterým je tato vlajka propůjčena za vzornou práci HKVS. Vlajka HKVS je stejná, pouze na okrajích má žluté lemování.
- d/ Vlajka oddílu vodních skautů je dvoubarevná /poměr barevných pruhů je 1 : 2 : 1/. Ve středním pruhu má číslo oddílu, provedené v barvě vnějších pruhů. Číslice jsou vysoké 1/3 výšky vlajky.
- e/ Přidělování barev oddílům vodních skautů provádí HKVS. Používání vlajek se řídí vlajkovým řádem, běžnou etiketou a vžitým ceremonielem.

D/ Vlajková etiketa:

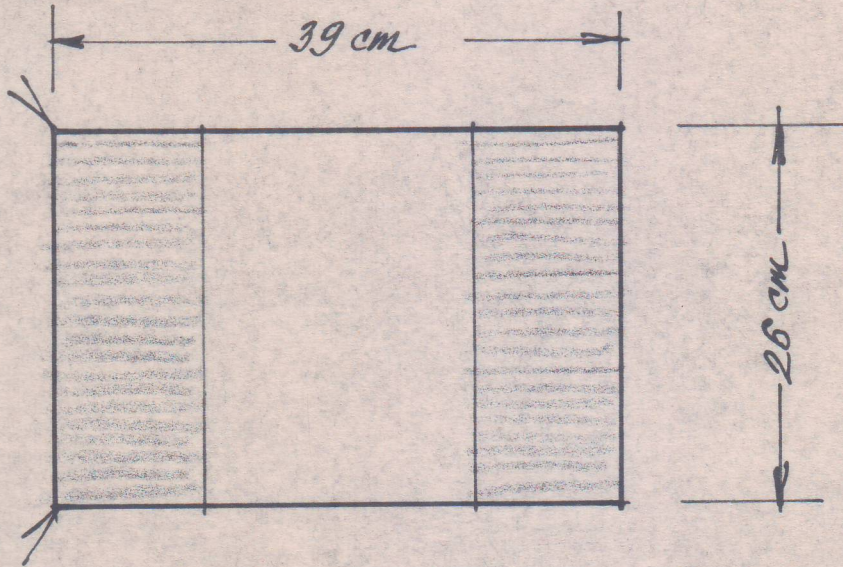
Každá vlajka je naší navštívenkou, musí být vzorně čistá a správně vyvěšovaná. Každý junák má proto znát dobře pravidla o ceremonielu vztyčování a snímání vlajky. Především vodáci a námořníci, ale také vodní skauti vždy vlajky ctí a používání vlajek včetně složitějšího, ale krásného ceremonielu bylo jejich silnou stránkou.

Základní pravidla o vlajkové etiketě:

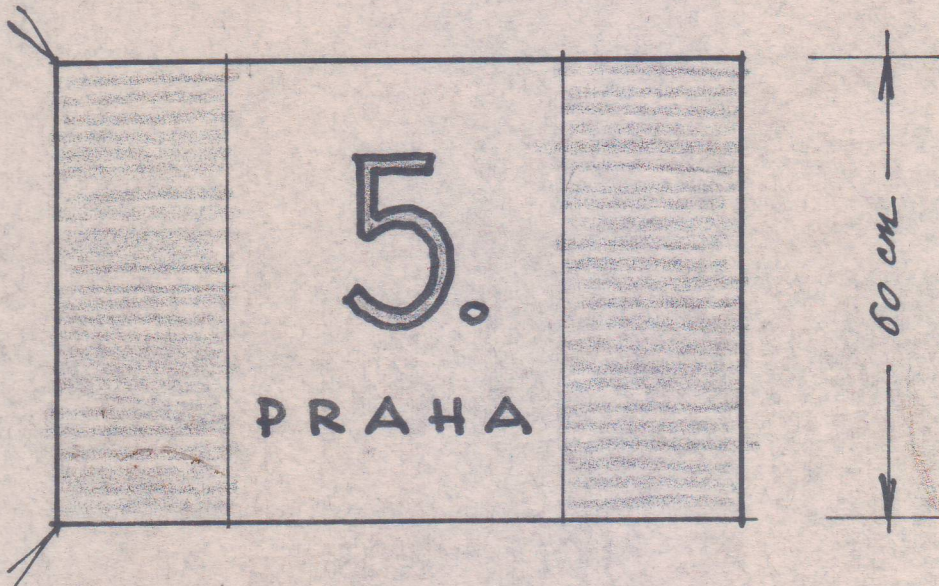
1. Především rozeznávejme prapor od vlajky. Prapor je předmět dekorační, libovolných rozměrů, přibitý na žerdi nebo splývající s domu apod. Naproti tomu vlajka vlaje na stožáru, dá se spouštět a vytahovat, je upevněna na šňůře a má přesný rozměr /poměr mezi délkou s šířkou/.
2. V přístavu, na kotvišti nebo na táboře musí se vytáhnout vlajka na stožár vždy ráno v 8 hod. při nástupu a spouští se při západu slunce ve 20,00 - 20,30 hod. Toto se týká všech vlajek.

3. Po západu slunce a před 8 hod. ranní nesmí vlát žádná vlajka, s výjimkou těch, které vlají na lodi, která buď připlula, nebo odplouvá.
4. Za silné bouře, deště a ve sněhové vánici můžeme i přes den vlajky spustit, jmenovitě velké, aby nepřekážely v rozpoznávání menších signálních vlajek, aby nezatěžovaly stožár a samy se neničily.
5. Nikdy se nesmí vyvěsit na jedno lanko víc než jedna vlajka.
Výjimky:
  - a/ zpráva sestavená z kódových vlajek,
  - b/ jachta, vracející se ze zahraniční plavby, má právo po dobu 7 dnů od překročení státní hranice nést na pravoboční části stěžňového břevna vlajky všech navštívených států v abecedním pořadí pod sebou na jednom lanku.
6. Vlajka se má vztyčovat a spouštět obřadně. Na stožár stoupá hbitě, spouští se pomalu. Na noc se odváže a uloží. Na táborech zaveďte u stožáru přes den hlídku v kroji.
7. Vlajku dotahujeme až k vrcholu stožáru. Vlajka v půli znamená smutek.
8. Lanko řádně napneme, aby se vlajka se větrem nevzdalovala od stožáru. Ve výši asi 1,5 m od země se lanko pevně uváže na úvazník.
9. Státní vlajka se vytahuje na stožár rozvinutá, jen oddílové nebo osobní vlajky se mohou vytáhnout složené a teprve po dotažení státní vlajky /v 8 hod. ráno/ se rozvinují povolením smyčky trhnutím lanka.
10. Vlajku upevňujeme k vytahovacímu lanku nejlépe olivkou přišitou k hornímu cípu vlajky, která se zapne do oka lanka. Dolní cíp vlajky má přišitou šňůrku, která se spojí s lankem škotovým uzlem.
11. Státní vlajka se nesmí dotknout země. Starou vlajku, pokud ji pietně neschováváme na památku, spálíme obřadně při tábotovém ohni.
12. Čs. státní vlajka má vrchní pole bílé a spodní červené, mezi něž je vsunut modrý klín od stožáru do středu vlajky. Poměr délky vlajky k její šířce je 3 : 2. Bílá barva vlajky vlaje tedy vždy nahoře. U praporu je umístěna při pohledu na svisle umístěnou vlajku na levé straně.
13. Prapory mohou být k žerdi přibity a mohou mít různé rozměry. Modrý klín však vždy sahá až do středu praporu.
14. Při smutku se vytahuje rozvinutá vlajka pomalu až k vrcholu stožáru, nechá se chvíli vlát a pak se velmi pomalu spouští do poloviny stožáru. Večer při spouštění se opět vytáhne až k vrcholu. Chvíli se nechá vlát a pak se zvolna spouští.
15. V případě národního smutku se vyvěsí všechny vlajky do půli stožáru. V případě úmrtí člena oddílu se vyvěsí jen oddílová vlajka do půli stožáru.

VLAJKY VODNÍCH SKAUTŮ

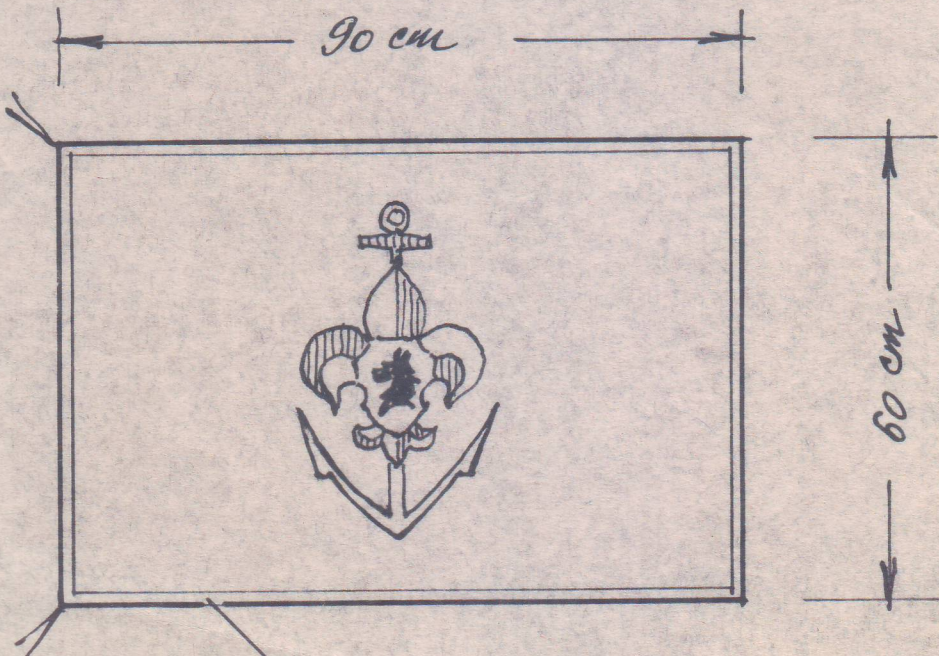

LODNÍ VLAJKA NA
SPORTOVNÍ LODĚ

VLAJKA ODBŮTU VOD. SK.

NA OBOU STRANÁCH STEJNĚ

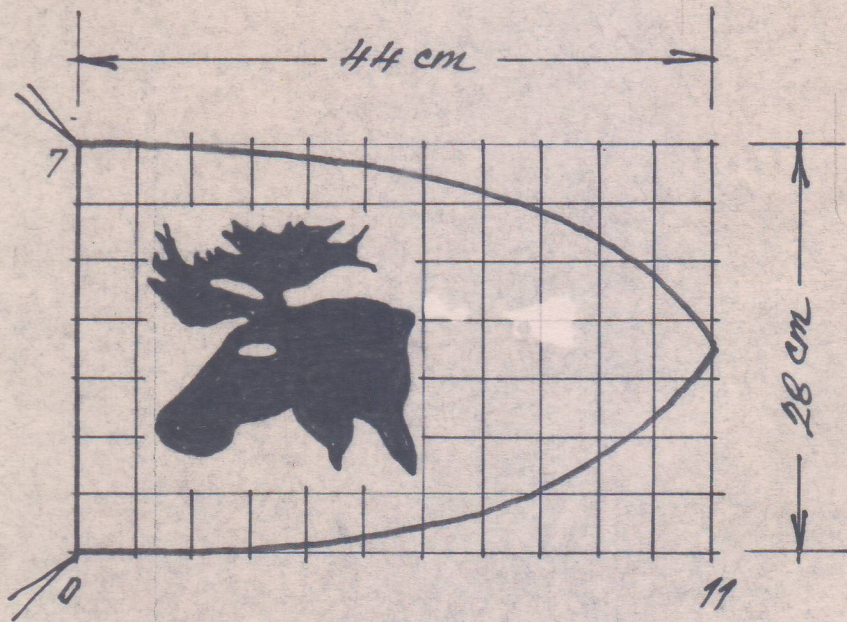

VLAJKA VOD. SKAUTŮ

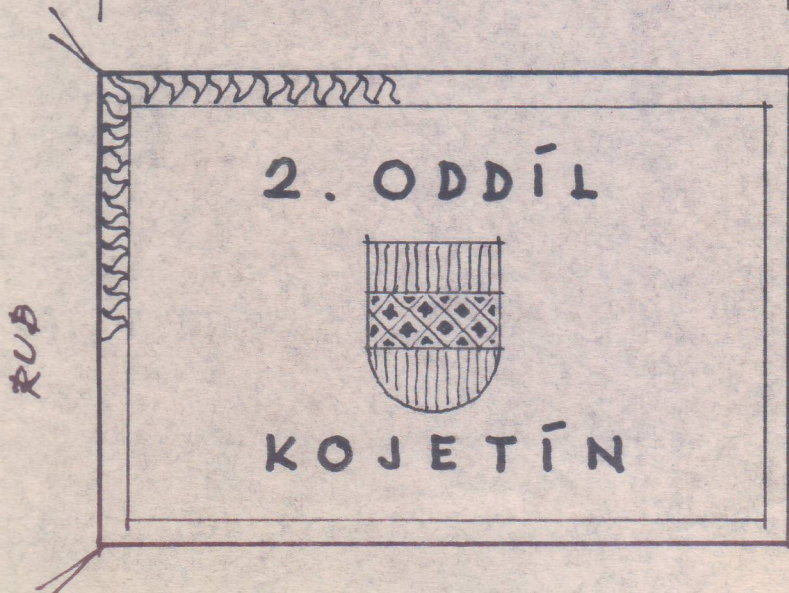
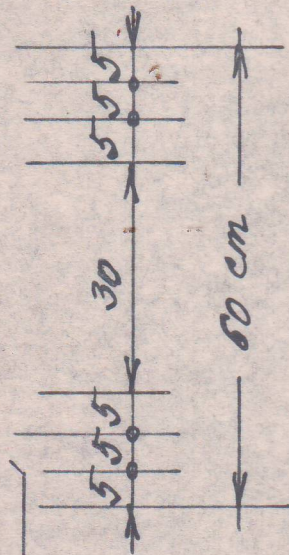
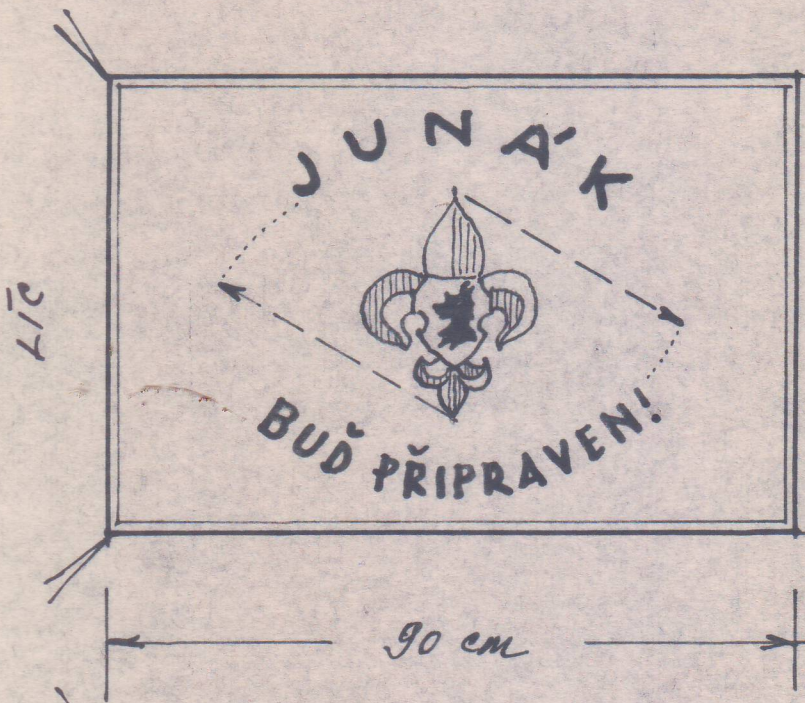
PRŮSTAVU V.S. UDĚLUJE HKVS

LEMOVÁNÍ ŽLUTĚ JEN V VLAJKY HKVS

JUNÁCKÉ VLAVKY

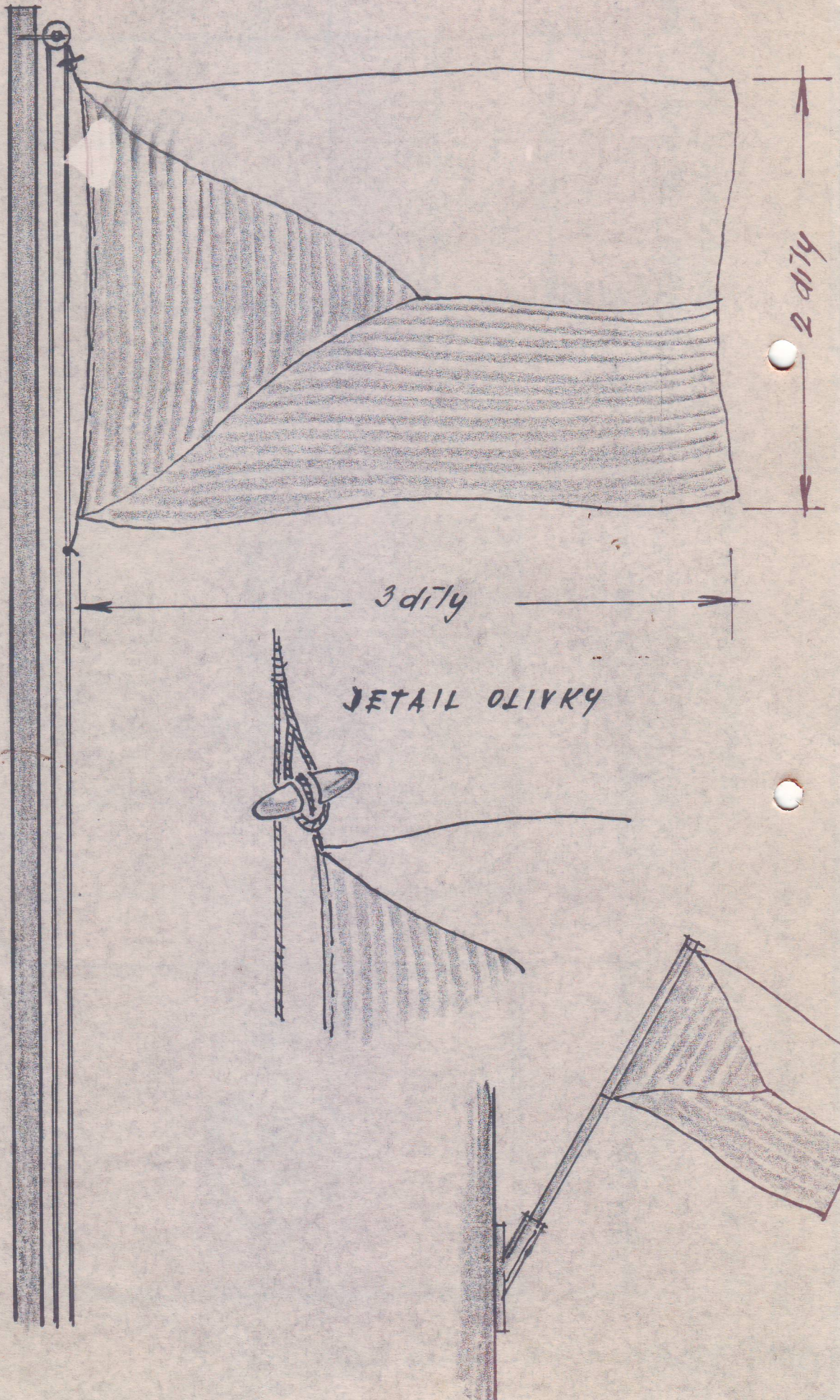
DRUŽINOVÁ VLAVKA

VLAVKA ODDÍLU NEBO

STŘEDISKA

STĀTNĪ VLAJKA

29. Mezinárodní vlajkovou abecedou se signalizuje tak, že se na jedno lanko nevyvěšuje víc než 4 vlajky. Vyvěšují se na pravé straně příčného břevna, event. na několika kladkách vedle sebe. Je tedy možno vyvěsit několik signálů najednou.
30. Vlajky hodnostní a služební se vyvěšují buď přechodně nebo trvale, dle toho, zda hodnostář je na lodi stále, nebo se tam přechodně objevuje. Vyvěšuje se vždy vlajka vyššího hodnostáře, nebo nejstaršího, když je jich tam více stejné hodnosti. Vlajka pirátská na lodi kotvící v přístavu znamená: nezvaní hosté nejsou vítáni na palubě. /Nepsaný zákon mezi jachtaři/. Všechny tyto vlajky patří na levou stranu příčného břevna.
31. Při plavbě ve výsostných vodách cizího státu vozíme jeho státní vlajku na pravoboční straně příčného břevna.
32. Nezapomente, že je povinností vztyčit státní vlajku všude, kde vlají jiné vlajky. Vztyčuje se vždy první, nejvýše a musí být tak veliká, jako největší vlajka z ostatních.
33. Vyvěšuje-li se několik státních vlajek najednou, vyvěšuje se vždy vlajka čs. jako první a pak vlajka toho státu, jehož představitel je hodnostně nejvyšší a postupně dle dalších hodností. V případě stejných hodností vytahují se všechny vlajky najednou, nehrají-li se státní hymny. Jinak se vyvěšují dle pořadí, jak se hrají státní hymny.
34. Vlajku klubovou, u nás oddílovou nebo přístavní vyvěšujeme na vrchol čnělky stožáru. Vlajky družin vyvěšujeme v lanoví na břevně, přičemž je možno všechny vlajky vyvěsit na jedno lanko dle pořadí, jak se družiny umístily v bodování. Jestliže použijeme 4 lanka, pak je první místo na pravé straně břevna u kraje a postupně další směrem k druhému konci břevna. Toto provádíme pouze na táboře.
35. Jak postupovat při vztyčování a spouštění vlajek:
Když je už proveden nástup, velí službu konající činovník: "N-tý oddíle /přístave apod./ - k vlajce hleď." - vlajková četa v chod." Přichází pochodově četa nesoucí nejdříve státní vlajku /4 lodníci a vždy rozvinutou/ modrým klínem vpřed, každý ve výši ramen /pozor na velikost vlajkonošů/ tak, že ti napravo drží vlajku levou rukou za její bílou část a ti nalevo pravou rukou za část červenou; za nimi teprve ostatní s vlajkami v pořadí: služební /pokud je vyšší činovník přítomen/, oddílová /příp. přístavní/, posádkové /jsou-li/ a nakonec kód /případné heslo dne/. Vlajková četa připevní vlajky na příslušná lanka a nastane vlastní vztyčení vlajek na povel "vlajky vztyč". Teď je třeba dát velký pozor na postup. Nejdříve se dá do pohybu státní vlajka a když je nejméně v polovině své dráhy, jsou teprve vztyčovány vlajky ostatní /povel

29. Mezinárodní vlajkovou abecedou se signalizuje tak, že se na jedno lanko nevyvěšuje víc než 4 vlajky. Vyvěšují se na pravé straně příčného břevna, event. na několika kladkách vedle sebe. Je tedy možno vyvěsit několik signálů najednou.
30. Vlajky hodnostní a služební se vyvěšují buď přechodně nebo trvale, dle toho, zda hodnostář je na lodi stále, nebo se tam přechodně objevuje. Vyvěšuje se vždy vlajka vyššího hodnostáře, nebo nejstaršího, když je jich tam více stejné hodnosti. Vlajka pirátská na lodi kotvící v přístavu znamená: nezvaní hosté nejsou vítáni na palubě. /Nepsaný zákon mezi jachtaři/. Všechny tyto vlajky patří na levou stranu příčného břevna.
31. Při plavbě ve výsostných vodách cizího státu vozíme jeho státní vlajku na pravoboční straně příčného břevna.
32. Nezapomente, že je povinností vztyčit státní vlajku všude, kde vlají jiné vlajky. Vztyčuje se vždy první, nejvýše a musí být tak veliká, jako největší vlajka z ostatních.
33. Vyvěšuje-li se několik státních vlajek najednou, vyvěšuje se vždy vlajka čs. jako první a pak vlajka toho státu, jehož představitel je hodnostně nejvyšší a postupně dle dalších hodností. V případě stejných hodností vytahují se všechny vlajky najednou, nehrají-li se státní hymny. Jinak se vyvěšují dle pořadí, jak se hrají státní hymny.
34. Vlajku klubovou, u nás oddílovou nebo přístavní vyvěšujeme na vrchol čnělky stožáru. Vlajky družin vyvěšujeme v lanoví na břevně, přičemž je možno všechny vlajky vyvěsit na jedno lanko dle pořadí, jak se družiny umístily v bodování. Jestliže použijeme 4 lanka, pak je první místo na pravé straně břevna u kraje a postupně další směrem k druhému konci břevna. Toto provádíme pouze na táboře.
35. Jak postupovat při vztyčování a spouštění vlajek:
Když je už proveden nástup, velí službu konající činovník: "N-tý oddíl /přístave apod./ - k vlajce hleď." - vlajková četa v chod." Přichází pochodově četa nesoucí nejdříve státní vlajku /4 lodníci a vždy rozvinutou/ modrým klínem vpřed, každý ve výši ramen /pozor na velikost vlajkonošů/ tak, že ti napravo drží vlajku levou rukou za její bílou část a ti nalevo pravou rukou za část červenou; za nimi teprve ostatní s vlajkami v pořadí: služební /pokud je vyšší činovník přítomen/, oddílová /příp. přístavní/, posádkové /jsou-li/ a nakonec kód /případné heslo dne/. Vlajková četa připevní vlajky na příslušná lanka a nastane vlastní vztyčení vlajek na povel "vlajky vztyč". Teď je třeba dát velký pozor na postup. Nejdříve se dá do pohybu státní vlajka a když je nejméně v polovině své dráhy, jsou teprve vztyčovány vlajky ostatní /povel

k tomu může dát jeden z vlajkonošů státní vlajky syknutím/, takže státní vlajka je vždy o chvíli dřív vztyčena. Vlajková četa upevní lanka na úvazníky a stojí na svých místech až do povelu: "přímo hled - vlajková četa zařadit" /nebo .... odchod."/.

Při spouštění vlajek, při večerním nástupu nastoupí vlajková četa buď hned ke stěžni nebo tak učiní na povel "vlajková četa k vlajkám". Spouštění vlajek děje se na povel: N-tý oddíl /přístave/ - k vlajce hled - vlajku spust". Postup je obrácený než při vztyčování. Nejdřív jsou spouštěny vlajky služební, oddílové /přístavní/ a kód a když jsou v půli cesty, je spouštěna vlajka státní, takže zůstane na stěžni o chvíli déle než vlajky ostatní. Když je spouštění provedeno a vlajky odpoutány, na povel "vlajková četa odchod" odpochoduje vlajková četa v tomtéž pořadí jako při vztyčování. Státní vlajka je přinášena i odnášena vždy rozvinutá, ostatní možno nést složené přes ruku. Za bouře, deště a ve sněhové vánici jsou vlajky spouštěny i během dne a to provede táborová služba bez nástupu celého tábora, také po přejití nepohody provede služba vztyčení. Postup je stejný jako při nástupu.

Při smutku státním jsou všechny vlajky spuštěny do půl stožáru /kód se obvykle nevyvěšuje/. Je-li smutek jen oddílový /zemřel-li člen oddílu/, spustí se do půl stožáru vlajka oddílová /přístavní/. Zde připomínáme, že vlajky musí být skutečně spuštěny, totiž nejdříve vztyčeny až k svým vrcholům a potom spuštěny.

36. Je-li třeba provést pozdrav vlajkami /návštěva vyššího činovníka, kontrola/ provede se nástup jako ke spouštění, vlajková četa nastoupí k vlajkám, jeden člen převezme služební vlajku /pokud ji činovník má/, připevní ji na lanko na levém rameni příčné břevo a na povel "k pozdravu vlajky spust" spustí četa vlajky do půl stožáru - státní ne -, tam počkají, až k nim dospěje služební vlajka a potom zároveň s ní jsou opět vztyčeny k vrcholům. Při odchodu činovníka je proveden znovu nástup a vlajky na stejný povel "k pozdravu vlajky spust" jsou spouštěny vlajky zároveň se služební vlajkou hosta do půl stožáru, kde počkají až služební vlajka je úplně spuštěna a potom jsou znovu vztyčeny k vrcholům. Tento ceremoniál možno spojit s vítacím pokřikem a pokřikem a pokřikem na rozloučenou. Nemá-li návštěva svou služební vlajku, provede se pozdrav bez ní. Vlajky se spustí do půl stožáru, tam chvíli počkají a jsou znovu vztyčeny.
37. Při nástupu první noční hlídky vyvěsí kormidelník a člunař s hlídkou na stožár poziční světla a to na čnělku lampu bílou, na levobok příčné břevno červenou a na pravobok zelenou. Ráno lampy spouští kormidelník s člunařem a poslední hlídkou.

E/ Stožár a stěžen:

Především je nutno si uvědomit, že stěžen je vždy na lodi a na pevnině mluvíme o vlnkovém stožáru. Nás zajímá především dnes stožár. Stožár je rovněž jako vlajka vizitkou majitele. Okolí musí být co nejlépe upraveno. Výška stožáru bývá 10 - 16 m. Dolní část asi 2/3 výšky je silnější přesně kulatý kmen, zapuštěn do tzv. klapky, která je pevně zakotvena v zemi. Tak je možno stožár sklápět při event. opravách. Horní 1/3 výšky je nástavek - čnělka z tenčího kmene, připevněn k přední straně dolní části buď železnými vazy /zděřemi/ nebo jednoduše průchozími šrouby a matkou. Čnělka je ukončena kloboučkem, pod kterým je kladka na klubovní nebo oddílovou vlajku. V místě nastavení stožáru čnělkou je připevněno příčné břevno, tvořící kříž stožáru - někdy je užíván také název křížová spojka. Toto břevno je obvykle dlouhé jako čnělka /min. 2/3 čnělky/, je z úzkého prkna, ale neobjímá celý stožár, jen jeho přední polovici a proto je čnělka celá do něho zapuštěna. Pod tímto břevnem, ale ze zadní strany, je upevněno ráhno. Je to lehká tyč, dlouhá jako čnělka a směřuje od stožáru v úhlu 35° - 45° . Na obou koncích je okovaná a svým kroužkem zachycená v kroužku na hlavním stožáru. Toto přichycení je pod příčným břevnem tak hluboko, jak je toto příčné břevno dlouhé. Směr ráhna je přidržován lankem na kladce v kříži stožáru. K upevnění stožáru slouží 2 - 3 hlavní záporny, což jsou silná lana, směřující od průsečíku stožáru s příčným břevnem šikmo k zemi a tam jsou zakotvena za čarou, danou křížovým břevnem v místech konců tohoto břevna. K vypnutí slouží buď tzv. henění docela blízko země, což je podobné zařízení, jako primitivní kladkostroj, nebo napínák, který se běžně dnes používá. Od vrcholu stožáru jdou horní záporny, které obepínají konce příčného břevna a stýkají se opět dole na stožáru v bodě vzdáleném od kříže na délku jednoho ramene příčného břevna. Kromě tohoto pevného lanoví má stožár ještě pohyblivé lanoví. Na vrcholu čnělky je kladka s lankem pro klubovou nebo oddílovou vlajku. Konce lanka jsou s rezervou upevněny na úvaznicích na patce stožáru. V průsečíku kříže stožáru je kladka pro lanko držící sklon ráhna /viz dříve/. Lanko je upevněno na horním konci ráhna a jde přes tuto kladku podél stožáru dolů na další úvazník. Po počátečním uvedení ráhna do správného úhlu / 35° - 45° od stožáru/ je toto lanko i ráhno již ve stálé poloze. Na konci ráhna je další kladka, přes kterou vede lanko pro státní vlajku, směřující na úvazník rovněž na patce stožáru. Na obou koncích příčného břevna je po několika kladkách s roztečí nejméně 40 cm, aby se vlajky vzájemně nezaplétaly. Jejich lanka směřují svisle k zemi, kde jsou zachycena na samostatných úvaznicích.

Teď něco o vlastní stavbě stožáru. Sestavený, kladkami i lanky vystrojený stožár s upevněnými záporami, případně impregnovaný, zasadíme do připravené klapky nebo do předem vykopané jámy /nezapomenout, že je třeba mít také předem zakotveny úvazníky pro upevnění zápor/ a pomocí vlastních ramen, zvedáků /dvě lanem volně spojené kulatiny/ a zápor /při vysokých stožárech možno použít též kladkostroje/ vztyčíme stožár tak, aby ráhno směřovalo vždy k přístavu nebo vodě. V případě, že tábor nestojí přímo u břehu /např. tábor suchozemský/ může ráhno směřovat event. k vůdcovskému stanu. Patu stěžně nebo klapku upěchujeme kameny a hlínou. Záporů připevníme heněním nebo napínákem na zakopané úvazníky /táhla s oky/, vypneme a tím stěžně vyrovnáme do svislé polohy.

Pro správně provedený nástup si musíme uvědomit, že stojíme-li před ráhnem, tedy zády k přístavu, máme po pravé ruce pravou stranu břevna a po levé ruce levou. Při nástupu je kapitán /nebo vůdce/ otočen zády ke stožáru a ráhno má nad sebou. Pro pořádek upozornujeme, že není absolutně přípustno zachycovati se lanem, opíratí o stožár a lana, event. dokonce se okolo stožáru honit. Vlastní nástup u vodních skautů je obřad, který musí být proveden s přesností a plnou vážností chvíle. Do určité míry je to více než ukázněnost oddílu - je to návyk až drill. Dle zvyku je nástup prováděn na povel lodním zvonem, píšťalkou nebo polnicí. Většinou se dodržuje nástup v kroji, kromě nenačalých nástupů při neohlášených hostech nebo při hrách, kdy je určen jiný oděv.

Malé tábory nezřizují tak vysoké vlajkové stožáry, také ceremoniel s vlajkami je jednodušší, ale úcta k symbolu, který představuje vlajka a přesné dodržování vlajkového řádu je vždy nezbytné a ukazuje, na jakém stupni vývoje je organizace a její členové. Vzorné provedení nástupu a vztyčování i spouštění vlajek byla vždy silnou stránkou vodních skautů. K těmto symbolům vždy vzhlíželi s vážností, úctou i dojetím. Je proto na nás všech, aby tato tradice v našich oddílech pokračovala.

Karel Fiala

POVINNOSTI A PRÁVA KRAJSKÝCH KAPITÁNŮ

Práce krajských kapitánů měla by spočívat v činnosti:

- a/ organizační
- b/ výchovné

Organizační činnost

spočívající v řízení, usměrňování a koordinaci práce vodáckých oddílů, s ohledem na jejich zdatnost a vodácké schopnosti.

Výchovná činnost

spočívající v metodickém a trvalém zvyšování vodácké zdatnosti po stránce teoretické i praktické.

Oba směry činnosti by se měly zaměřit následovně:

- 1/ sledování činnosti jednotlivých vodních oddílů a přístavů v příslušném kraji po stránce vodácké výchovy, navštěvovat schůze oddílů a přístavů, navštěvovat stálé a putovní tábory. V rámci časových možností sledovat činnost oddílů po stránce techniky vodáckého výcviku;
- 2/ pomáhat jednotlivým oddílům a přístavům v jejich práci. Hledět, aby oddíly mezi sebou navazovaly těsnou spolupráci /oddíly zdatnější aby pomáhaly oddílům slabším, jak po stránce teoretické tak i praktické;
- 3/ důsledně dbát na zastoupení vodáků při různých srazech a závodech, pořádaných v kraji. Vycházet z předpokladu, že základní vodácká výchova je vždy v první řadě junácká a tedy shodná s výchovou pěších oddílů. Vodáctví je tedy nadstavbou a doplňkem;
- 4/ svolávat schůze krajského kapitanátu, tj. kapitány a přístavné oddílů nebo přístavů a předávat jim zprávy a pokyny HKVS;
- 5/ organizovat kratší vodácké výcvikové kurzy /přes sobotu a neděli/, kurzy kormidelnické, případně i speciální kurzy zaměřené na zvyšování odborných vodáckých znalostí činovníků a činovnic;
- 6/ spolupracovat při vypracování mezioddílových soutěží a závodů, případně mezipřístavních;

- 7/ sledovat oddíly při práci a činnosti, dbát na včasnou a správnou registraci, navrhovat vedoucí oddílů /dbát na jejich technickou vodáckou vyspělost, na absolvování vodáckých lesních škol, případně ostatních lesních škol všech stupňů, hlavně u mladých činovníků, na složení kapitánských zkoušek tak, aby nám stále vyrůstali mladí vůdcové - kapitáni;
- 8/ z titulu své funkce krajského kapitána je automaticky členem HKVS a může se zúčastnit veškerých schůzí HKVS;
- 9/ doporučuje, nebo navrhuje přihlášky vedoucích na kapitánské zkoušky;
- 10/ sleduje práci i činnost oddílů při povodňových a havarijních pracích v rámci akce "Služba vlasti" podle zvláštních pokynů HKVS.

LETNÍ KROJ VODNÍCH SKAUTŮ

Skauti:

čepice bílá, námořnická, modrá košile s dvěma kapsami a s nárameníky, světle modrý šátek troj-
cípý /rovnoramenný trojúhelník o straně 70 cm/,
nosí se pod límcem, kalhoty krátké manšestrové
/stříbřitě šedé nebo pískové barvy, u slavnostního
kroje dlouhé tmavě modré kalhoty/, opasek bílý
popruhový se skautskou přezkou /bez kroužků a ka-
rabinek/, podkolenky tmavě modré - přehrnovací,
boty - černé polobotky /u slavnostního kroje/ nebo
bílé poloketsky /u polního kroje/.

Činovníci:

stejně jako u skautů, jen místo šátků kravata a če-
pice je tmavě modrá lodička světle modře lemovaná,
na levé straně skautský znak se světlemodrým pod-
ložením Ø 2 cm.

Vlčata:

kroj stejný jako u skautů jen šátek je žlutý /rovno-
ramenný trojúhelník o straně 60 cm/.

Skautky:

čepice bílá námořnická, modrá košile se dvěma kap-
sami bez nárameníků, šátek světlemodrý trojcípý
/nosí se pod límcem/, sukňě tmavě modrá se dvěma
kapsami, opasek popruhový bílý jako skauti, tmavě-
modré podkolenky nebo ponožky, obuv bílá nebo čer-
ná - polobotky.

- Žabičky: kroj stejný jako skautky, jen šátek je žlutý jako u vlčat.
- Činovnice: polní kroj jako skautky, na hlavě tmavomodrý baret se skautským znakem podloženým světlemodrým kolečkem /látka nebo plst', Ø 2 cm.

SLAVNOSTNÍ KROJ ČINOVNÍKŮ

- Činovníci:
- čepice: brigadýrka tmavomodrá se znakem vodních skautů. V letních měsících je dýnko bílé.
  - košile: bílá
  - kravata: tmavěmodrá
  - sako: dvouřadové, tmavěmodré /námořnická modř/, v dolní části saka dvě kapsy prostřižené s patkami. Na saku se nosí slibový odznak, pod ním případná vyznamenání. Na levém rameni domovenka.
Hodnostním označením jsou zlaté prýmký /rovné/ - na obou rukávech - 5 mm široké, 60 cm dlouhé, mezera mezi nimi je 7 mm. První prýmek je přišit 10 cm od spodního okraje rukávů. Počet prýmků odpovídá počtu "véček" na označení polního kroje.
  - kalhoty: stejné barvy jako sako
  - boty: černé polobotky hladké
- Činovnice:
- tmavěmodrý baret s činovnickým odznakem vodních skautů.
  - halenka: smetanové barvy, místo kravaty stužka překřížená v barvě hodnosti /oddíl/ -
přístav - světle modrá
krajský kapitanát - kobalt. modrá
HKVS - šedá
  - tmavomodrý kostým - /dle obrázku
  - boty - černé

Instruktoři a Old-skauti mohou nosit kroj jako činovníci.

OZNAČENÍ A ODZNAKY NA KROJI

Košile - levý rukáv 5 mm od horního švu je domovenka 18 mm široká výseč mezikruží, žlutě lemovaná, síla 1,5 mm, písmena 1 cm vysoká, 2 mm silná /žlutá/, délka domovenky se řídí délkou nápisu /maximálně 10 cm/.

1,5 cm od spodního okraje písmen je našit čtverec látky 2 x 2 cm s číslem oddílu, číslice 10 mm vysoká, 2 mm silná. /nosí světlušky, vlčata, skautky, skauti, činovnice a činovníci oddílů/.

1,5 cm pod číslem jsou oddílové barvy 1 cm široké a 4 cm dlouhé

Činovníci přístavů mají číslo přístavu na světlemodrém kolečku /Ø 2 cm/

1,5 cm pod oddíl. barvami se nosí hodnotní označení

pravý rukáv 8 - 10 cm od ramena nosí se odborky vždy 3 vedle sebe, další v trojicích pod nimi.

Odborky jsou našity dle důležitosti shora dolů /vodácké nahoře/.

Činovníci odborky nenosí.

Nad levou kapsou se nosí slibový odznak. Pod slibovým odznakem jsou řádové stužky skautských nebo státních vyznamenání.

Ve středu pravé kapsy se nosí vůdcovský odznak /nenosí se na slavnostním stejnokroji/.

HODNOSTNÍ OZNAČENÍ VODNÍCH SKAUTŮ

Skauti a skautky: žlutá kotva - člunař - podrádce
žluté kormidelnické kolo - kormidelník, rádce
žlutá kotva s kormid.kolem - lodivod -
odd. rádce jmenuje oddílový kapitán

Vlčata a světlušky:

bílá kotva - podšest-
ník jmenuje oddílový kapitán
bílé kormidelní kolo -
šestník
bílá kotva s kormid.
kolem - maugli

Činovníci a činovnice:

oddíl a přístav:

světlemodrý štít /barva jako šátek/

- 1 V přístavný
- 2 V kapitán oddílu jmenuje přístavní kapitán
- 3 V přístavný přístavu
- 4 V přístavní kapitán volí středisková rada
/přístavní rada/

K r a j s k ý k a p i t a n á t

modrý štít /kobaltová modř

- 1 V činovník krajského
kapitanátu jmenuje krajský kapitán
- 2 V přístavný a tajemník
kraj. kapitanátu
- 3 V krajský kapitán je volen oddílovými
a přístavními kapitány
VS kraj

H l a v n í k a p i t a n á t v o d n í c h s k a u t ů

- 1 V člen komise HKVS
/lodní, krajové, organizační atd./
  - 2 V člen HKVS
/předseda komise/ jmenuje hlavní kapitán VS
  - 3 V přístavný HKVS
tajemník HKVS
  - 4 V hlavní kapitán
vodních skautů jmenuje náčelnictvo
-

R Ů Z N Ě

Krajský kapitán br. Friedberger nám oznamuje radostnou zprávu, že v Dýšíně, Plzeň-sever, se utvořil vodácký přístav. Z této zprávy máme velkou radost a vítáme jak vedoucí tak všechny členy mezi vodní skauty.

Doplňte si adresář:

1. odd. v. s. Dýšina, kpt. br. Václav Kuttan, Plzeň, Suvorovova 22
/je současně místopředsedou OJR Plzeň-sever/
2. odd. v. skautek, kpt. sestra Eva Pavelková, Plzeň, Nerudova 28
/je současně kpt. přístavu Dýšina/
3. odd. v. Vlčata Dýšina, kpt. sestra Eva Svobodová, Dýšina 105,
okr. Plzeň-sever

za HKVS: Zámečník

V příloze zasíláme složenku na zaplacení předplatného KP na 2. pololetí 1969.

Předplatné činí Kčs 15,--, tj. Kčs 3,-- za jedno číslo KP.

Proplacenou složenku zašlete s čitelnou zpáteční adresou, kde uveďte plné jméno a bydliště.

Kapitánskou Poštu budeme zasílat pouze těm čtenářům, kteří do 30. srpna 1969 zaplatí předplatné na 2. pololetí.

Sestro, bratře,

Redakce KP

nedopatřením se stalo, že složenka na 260,- Kčs, která měla být zaslána zároveň s přihláškou do LS vodních skautů ve Světlé nad Sázavou nebyla vložena do obálky. Omlouváme se a zasíláme ji touto cestou.

HKVS

V Praze, dne 20. 5. 1969

Hry na skautském prázdninovém táboře.

Jednou z nejdůležitějších náplní skautského prázdninového tábora jsou bezesporu hry. Myslím, že vůbec nejúčinnější formou skautské výchovy je hra, která musí být volena velmi citlivě. Při samotných hrách se zvláště musí dbát na mnoho různých možností a situací, které hru mohou částečně, či zcela znehodnotit. Muže to

být prostředí, ve kterém je hra nasazena, například neslyšné přiblížení se k táboru a pod. Rozhodně nebudeme tuto hru hrát v otevřeném, rovném terénu, ale v takovém, který je rozmanitě členěn a patřičně porostly křovím a stromy. Musí poskytnout dostatečný kryt a zároveň dát pocit skutečného dobrodružství.

Velice důležité je správně volit hry vzhledem ke stáří hrajících chlapců. Nemá žádný význam používat takových her, které svým obsahem a náplní přísluší k pobavení chlapců mladších o 4 až 5 let, nebo naopak. Ti starší pak takovou hru neberou vážně a u mladších chlapců dochází k nepochopení takovéto hry. V obou případech potom dochází k rychlému ochabnutí pozornosti a zájmu o hru.

Zastávám takový názor, že i když se při hře všechno daří tak, jak jsme si to představovali, hráči jsou na hru plně soustředěni, nesmíme si stejně v žádném případě připustit, aby se hra zbytečně nastavovala a dále prodlužovala. To samé platí o několikanásobném opakování hry. V takovém případě se nám většinou stane to, že po krátké chvíli upadá zájem náročnějších jednotlivců i skupin, hra je přestává bavit a tímto

nezájmem se hra znehodnotí tak, že bytí byla velice zajímavou a snad jednou po roce, až se k ní oddíl znovu vrátí a zkusí si ji zahrát, hra již nebaví a nikoho "netáhne". Pak je ovšem veliká škoda, že tak dobrá hra musí být někdy až několik let "zapomenutá", jako následek neuváženého jednání vedoucího hry.

Někdy je důležité vědět, jestli je vůbec vhodné v dané situaci hru začít hrát. Vyskytnou se nám totiž takové chvíle, že například je družina po předeslém programu unavená, nebo se nám počasí natolik zhoršilo, že pak hrozí násilné přerušování hry. V takovýchto případech je nejlepší hru vůbec nezačínat a použít k další činnosti náhradního programu, který na tuto možnost máme mít již předem vyhotovený.

Velice závažná věc, na kterou v žádném případě nesmíme zapomenout, je ta zásada, že každá hra má svá přesná pravidla, která se musí bezpodmínečně dodržovat. A dodržování těchto pravidel vyžaduje od každého zúčastněného jedince naprostou kázeň. Je proto velice vhodné nenásilným způsobem celé družině či oddílu tuto zásadu vysvětlit. Správná pravidla a dobrovolná kázeň jsou pak prvním předpokladem ke splnění samotného účelu hry, to znamená rozesmat, pobavit a poučit.

Hra, jako taková, má být co nejpečlivěji připravena. Nikdy nemůže vynahradit uspokojení chlapců větší množství nenáročných her jdoucích rychle za sebou, než taková hra, která sice trvá o malou chvíli déle,

la mít každá hra alespoň jednoho pozorovatele - vedoucího hry, který hru, její spád a vzniklé problémy musí citlivě a pohotově vyřešit.

Po zakončení hry či soutěže myslím si, že je správné nejen vyzdvihnout prvního jednotlivce/družinu/, ale i ty jednotlivce a skupiny, kteří sice prohráli a to tak, že vyzdvihneme úseky, ve kterých se jim hra dala a kde si dobře počínali. Tím jim vezmeme alespoň částečně skleslost z prohry, ale zároveň budou povzbuzeni do dalších ~~seňjicínakšřak~~ her a soutěží.

Zjistíme - li, že některá družina či jednotlivec při hře překročila úmyslně pravidla, je potom zapotřebí za tento čin družinu důsledně, ale vhodným způsobem pokárat. Snad nejlepší způsob bude ten, když si vedoucí udělá pohovor s provinileci za nepřítomnosti ostatních družin - jen "mezi čtyřma očima". V případě opakování se přestupku bude již namíste pokárání před celým oddílem.

Téma táborových her by mělo být zaměřeno tak, aby jejich obsah se skládal z těchto požadavků: Veselosti a radosti ze hry, ukázněnosti, utužování těla, bystrosti mysli, na skautskou praxi/ uzlování, stopování a pod./ samostatné rozhodování, bratrství, vzájemné pomoci, sebevzdělávání/ přírodopis, dějepis, zeměpis, zdravotvěda a pod./ a v neposlední řadě by náplň her neměla postrádat příchuti dobrodružství a tajemnosti.

Na prázdninovém táboře by se hry měly dělit na dva základní způsoby. Hry a soutěže krátkého trvání, které se vkládají do denního programu pro zpestření tá-

borového denního života a jedna nebo dvě hry trvající po celý čas pobytu na táboře, které by měly vyvrcholit až těsně před ukončením tábora. Jako příklad myslím takové hry, které jsou velice pěkně popsány ve skautských knihách pro chlapce - br. Foglara a br. Nováka, i ost. Hry tohoto rázu by na skautských táborech neměly chybět, neboť v romantickém a dobrodružném motivu takovéto hry máme nádherné možnosti si prověřit čemu se oddíly a družiny již naučily.

Na závěr bych dodal, že příprava hry, která má trvat po celý čas tábora si nutně vyžaduje vypracování celého postupu ještě před táborem a to co nejdůsledněji za předpokladu, že alespoň částečně známe prostor, kraj s jeho zvláštnostmi do kterého přijedeme trávit čas svého prázdninového volna.